

1. Постанова Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України "Про затвердження Правил користування електричною енергією" від 31.07.1996 року N28 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України від 02.08.1996 року за N 417/1442). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG_1442.html.

2. Наказ Міністерства палива та енергетики України від 13.06.2003 року № 296 "Технічна експлуатація електричних станцій і мереж. Правила" (ГКД 34.20.507-2003)[Електронний ресурс]. Режим доступу: http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/publish/article?art_id=245088153(23.03.17).

3. Наказ СБ України від 12.08.2005 року № 440 "Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю" (zareєстровано в Міністерстві юстиції України від 17.08.2005 року за №902/11182). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0902-05> (23.03.17).

Горділова Л.В. здобувач вищої освіти, 5 курс, група С-ЮЗ-6113 факультету заочного навчання Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Краснобрижий І.В. - науковий керівник, доцент кафедри економічної та інформаційної безпеки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Сьогодні інформаційна сфера є основою життєдіяльності суспільства, а забезпечення інформаційної безпеки визнається однією з концептуальних основ його подальшого розвитку. При таких умовах особливого значення набуває правове забезпечення інформаційної безпеки України.

Інформаційна сфера як системостворюючий фактор життя суспільства, активно впливає на стан різноманітних складових безпеки України. Тому при правовому забезпеченні повинні враховуватись особливості різних сфер суспільного життя і перш за все в сфері економіки, оборони, правоохоронної діяльності, внутрішньої та зовнішньої політики, загальнодержавних, телекомунікаційних систем, науки та техніки, духовного життя. Обов'язковим спеціальним напрямком повинна стати міжнародна співпраця у галузі забезпечення інформаційної безпеки [5, с. 96].

Так, демократичні держави з метою реалізації національних інтересів створюють такі правові механізми, які дозволяють ефективно протидіяти реальним та потенційним викликам і загрозам. З урахуванням накопиченого досвіду кожна держава розробляє свої власні стратегію й тактику подолання проблем функціонування національного інформаційного середовища [1, с. 92].

Наприклад, у Великій Британії функціонує потужна система забезпечення інформаційної безпеки. Законодавство цієї держави передбачає не лише захист інформаційних прав та свобод громадян і громадських організацій, а й встановлює їх суттєве обмеження в інтересах національної безпеки. Окрім законів функціонує і Кодекс практики доступу до урядової інформації. Зокрема, вищезгаданий кодекс регламентує порядок обмеження доступу до конфіденційної інформації, власником якої є держава [2].

Слід зазначити, що під правовим регулюванням інформаційної безпеки України розуміється форма владного правового впливу на суспільні інформаційні відносини, що здійснюється державою з метою їх упорядкування, закріплення і забезпечення [6, с. 118].

Основною метою функціонування системи забезпечення інформаційної безпеки слід визнати створення необхідних правових й організаційних механізмів формування, розвитку та забезпечення ефективного використання національних інформаційних ресурсів в усіх сферах діяльності громадянина, суспільства та держави.

Так, правове регулювання інформаційної безпеки у сфері прав та свобод здійснюється Конституцією України і такими базовими законами України: «Про інформацію», «Про науково-технічну інформацію», «Про Національну програму інформатизації», «Про Концепцію Національної програми інформатизації» та ін. Вказані нормативно-правові акти регулюють питання забезпечення інформаційної безпеки, питання захисту інформації, охорони державної таємниці, забезпечення захисту конфіденційної інформації, інформаційних ресурсів, спрямовані на реалізацію положень Доктрини безпеки особистості, держави і суспільства та ін. [4, с. 133].

На думку Нашинець-Наумової, до пріоритетних напрямів правового забезпечення інформаційної безпеки можна віднести:

- створення законодавчої та нормативної бази;
- здійснення моніторингу інформаційної безпеки України;
- стандартизація, сертифікація та ліцензування діяльності у сфері забезпечення інформаційної безпеки України;
- вдосконалення та розвиток державної інформаційної інфраструктури з урахуванням вимог інформаційної безпеки України;
- вдосконалення системи освіти, навчання та виховання з урахуванням вимог інформаційної безпеки України;
- розробка міжрегіональних, державних та міждержавних програм розвитку системи інформаційної безпеки України [3, с.126].

Слід зазначити, що існують певні недоліки правового регулювання інформаційної безпеки України, серед яких:

- розпорощення питань інформаційної безпеки у численних нормативно-правових актах різної юридичної сили;

- неузгодженість нормативно-правових актів як між собою, так і з чинною Конституцією;

- декларативність значного масиву норм без указівок на шляхи їх реалізації, внаслідок чого спостерігається низький рівень правореалізації норм права, що регулюють суспільні відносини у сфері забезпечення інформаційної безпеки;

- відсутність закріплення фундаментальних, базових дефініцій [4, с. 136];

- відсутність єдиного кодифікованого законодавчого акта, який би регулював питання інформаційної безпеки.

Отже, правове забезпечення інформаційної безпеки є дуже важливою складовою нормального функціонування інформаційних систем. Однак, на жаль, недоліки, які існують у правовому регулюванні ускладнюють настання якісно нових змін у цій сфері суспільних відносин. На сьогодні у зв'язку з відсутністю взаємопов'язаних, чітко розроблених заходів та теоретичних розробок із забезпечення інформаційної безпеки держави маємо цілу низку перешкод на шляху повноцінної реалізації державою свого обов'язку щодо забезпечення інформаційної безпеки. Вважаємо, що основним напрямом роботи по правовому забезпеченню має стати упорядкування термінологічної бази забезпечення інформаційної безпеки, подальший аналіз та удосконалення нормативно-правового регулювання в цій сфері.

Список використаних джерел:

1. Алямкін Р. В. Правове забезпечення національної інформаційної безпеки [Електронний ресурс] / Р. В. Алямкін, М. П. Федорін // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. - 2013. - № 4. - С. 91-96.
2. Доклад Группы правительственных экспертов по достижениям в сфере информатизации и телекоммуникаций в контексте международной безопасности (А/65/201) // Нью-Йорк, Организация Объединенных Наций. – 2012. – 57 с.
3. Нашинець-Наумова А. Ю. Теоретико-правові основи забезпечення інформаційної безпеки українського суспільства [Електронний ресурс] / А. Ю. Нашинець-Наумова // Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Політологія. Соціологія. Право. - 2013. - № 4. - С. 124-127.
4. Олійник О. В. Нормативно-правове забезпечення інформаційної безпеки в Україні [Електронний ресурс] / О. В. Олійник // Право і суспільство. - 2012. - № 3. - С. 132-137.
5. Орлов П. І. Правове забезпечення інформаційної безпеки [Електронний ресурс] / П. І. Орлов // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2001. - Вип. 15. - С. 96-99.
6. Максименко Ю.Є. Теоретико-правові засади забезпечення інформаційної безпеки України: Дис. ... канд. юрид. наук. – К., 2007.